

Εφετείου Πειραιά: 44/2001
Πηγή: Ε.Ε.Δ. 61/02 σελ. 1031

ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Ναυτεργατικό ατύχημα. Κρίση ότι η εκδηλωθείσα, οπωσδήποτε μετά την απόλυσή του από το πλοίο ψυχική ασθένεια ναυτικού δεν υπήρξε απότοκος τραυματισμού του τον οποίο υπέστη αυτός κατά τη διάρκεια εξόδου του από το πλοίο σε λιμάνι όπου αυτό είχε καταπλεύσει, ούτε γενικώς της υπηρεσίας του στο πλοίο, λόγω δήθεν κακής προς αυτόν συμπεριφοράς των αλλοδαπών μελών του πληρώματος και της επιδειχθείσας τάχα, αδιαφορίας από τον πλοίαρχο, ο οποίος δεν μερίμνησε να την αποτρέψει, αν και είχε ηθική και υπηρεσιακή υποχρέωση προς τούτο, με συνέπεια η ψυχική ασθένεια του ναυτικού, υπό τα δεδομένα αυτά, να μην συνιστά την έννοια του εργατικού ατυχήματος.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 άρθρα 1 και επ.

Πρόεδρος: ο αντιπρόεδρος Εφετών, κ. Ι. Κωστόπουλος

Εισηγητής: ο Εφέτης, κ. Χρ. Τριτάκης

Δικηγόροι: ο κ. Κων. Λασκαράτος, η κυρία Μαρία Παππά

Με την αγωγή, επί της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση, ο ενάγων ισχυρίστηκε ότι με σύμβαση που συνήψε στην Αθήνα με τη δεύτερη εναγόμενη, που εκπροσωπείται νομίμως από τον τρίτο εναγόμενο και ενεργούσε κατ' εντολήν και για λογαριασμό της πρώτης... εναγομένης, πλοιοκτήτριας του υπό Ελληνική σημαία Φ/Γ πλοίου Ρ., ναυτολογήθηκε στις 17.3.1994 στο πλοίο αυτό με την ειδικότητα του λιπαντή και υπηρετήσε μέχρι τις 2.3.1995, οπότε απολύθηκε τυπικώς μεν με αμοιβαία συναίνεση, κατ' ουσίαν όμως λόγω εργατικού ατυχήματος επισυμβάντος υπό τις περιγραφόμενες σ' αυτή (αγωγή) συνθήκες και περιστάσεις, χωρίς όμως να του καταβληθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 551/1915 αποζημίωση καθώς και ποσόν 34.848 δρχ. για διαφορά μισθών ασθενείας. Ζήτησε δε να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να του καταβάλουν, για τις αναφερθείσες αιτίες, το συνολικό ποσόν των 7.744.642 δρχ., εις ολόκληρον ο καθένας και με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλούμενη απόφασή του έκρινε νόμιμη την αγωγή, όπως και είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του επιλεγέντος από τους συμβληθέντες (βλ. σύμβαση ναυτολογήσεως) Ελληνικού ουσιαστικού Δικαίου, ακολούθως, δε, μετά την εκτίμηση των προσκομισθεισών αποδείξεων, τη δέχθηκε εν μέρει και από πλευράς ουσίας, δηλαδή επιδίκασε στον ενάγοντα ποσόν 5.985.777 δρχ. ως αποζημίωση του ν. 551/1915, απορρίπτοντας αυτήν κατά το επιπλέον αιτηθέν για την ίδια αιτία (αποζημίωση ν. 551/1915) ποσόν των 1.785.847 δρχ. καθώς και κατά το αιτηθέν ποσόν των 34.848 δρχ για διαφορά μισθών ασθενείας. Κατά της κρίσεως αυτής του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου παραπονούνται οι διάδικοι με την έφεση και την αντέφεση και, επικαλούμενοι με τους λόγους αυτών νομικές και ουσιαστικές πλημμέλειες της εκκαλουμένης αποφάσεως, ζητούν την εξαφάνιση άλλως μεταρρύθμιση αυτής προκειμένου, κατά μεν τους εκκαλούντες να απορριφθεί η αγωγή, κατά δε τον ενάγοντα να γίνει δεκτή αυτή ως προς το σύνολο της αιτηθείσας αποζημίωσης.

(...) αποδείχθηκαν τα εξής: Η πρώτη από τους εναγόμενους είναι πλοιοκτήτρια του υπό Ελληνική σημαία και άνω των 4.500 T.D.W. Φ/Γ πλοίου Ρ., η δεύτερη αντιπρόσωπος αυτής στην Ελλάδα και ο τρίτος νόμιμος εκπρόσωπος της δεύτερης από τους εναγόμενους. Με σύμβαση ναυτικής εργασίας αόριστου χρόνου, η οποία καταρτίστηκε εγγράφως στην Αθήνα στις 14.3.1994 μεταξύ του ενάγοντος και της δεύτερης εναγόμενης, η οποία ενεργούσε με την προαναφερθείσα ιδιότητά της, ο ενάγων προσελήφθη και ακολούθως ναυτολογήθηκε στις 17.3.1994, στο ανωτέρω πλοίο της πρώτης εναγόμενης, ενώ τούτο είχε καταπλεύσει στο λιμάνι Μισουζίμα της Ιαπωνίας με την ειδικότητα του λιπαντή και με τις αποδοχές και τους όρους που προέβλεπε η αντίστοιχη Ελληνική σ.σ.ν.ε. Σημειωτέον ότι το προαναφερθέν πλοίο ύψωσε την Ελληνική σημαία και επανδρώθηκε με πλήρωμα αποτελούμενο από δέκα Έλληνες (αξιωματικούς και κατώτερο πλήρωμα) και δέκα Φιλιπινέζους ναυτικούς στο αναφερθέν λιμάνι της Ιαπωνίας και ακολούθως έπλευσε προς Σιγκαπούρη και Ρίτσαρντ Μπαϊν της Ν. Αφρικής, όπου κατέπλευσε μετά από είκοσι έξι ημέρες. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αυτού

ο ενάγων εκτελούσε κανονικά τα καθήκοντά του και δεν είχε δημιουργήσει κανένα πρόβλημα. Απλώς απέφευγε τη δημιουργία φιλικών σχέσεων και την ανταλλαγή απόψεων και, γενικά, τις συζητήσεις με άλλα μέλη (Ελληνες) του πληρώματος επιδεικνύοντας εσωστρεφή μεν διάθεση αλλά όχι ενοχλητική για τους άλλους και, κυρίως, χωρίς δημιουργία προβλημάτων ως προς την εκτέλεση της υπηρεσίας του στο πλοίο. Η διάθεσή του όμως και ο χαρακτήρας του μεταβαλλόταν εντελώς κατά τις εξόδους του από το πλοίο για ψυχαγωγικούς σκοπούς, αφού χρησιμοποιούσε ακριβά ενδύματα και «αξεσουάρ» και προτιμούσε τη διασκέδαση σε νυκτερινά κέντρα και μπαρ. Τούτο έπραξε και το βράδυ της 11.4.1994, ενώ το πλοίο δεν είχε αποπλεύσει από το αναφερθέν λιμάνι της Ν. Αφρικής, δηλαδή ο ενάγων εξήλθε από αυτό προς διασκέδαση, επέστρεψε δε στο πλοίο περί την 02.45 ώρα της 12.4.1994 με μεγάλο τραύμα στο αριστερό μέρος του προσώπου του. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πληροφορίες που ο ίδιος έδωσε στον πλοίαρχο, κατά τη διάρκεια της παραμονής του σε μπαρ του ανωτέρω λιμανιού προς ψυχαγωγία, κάλεσε για συντροφιά γυναίκα εργαζόμενη στο μπαρ και ταυτοχρόνως έσυρε προς το μέρος του κάθισμα (κενό) από παρέα Φιλιππινέζων θαμώνων, οι οποίοι όμως παρεξηγήθηκαν από αυτή την ενέργειά του και τον κτύπησαν με άδειο μπουκάλι στο πρόσωπο. Αμέσως μετά την επάνοδό του στο πλοίο ο πλοίαρχος κάλεσε ασθενοφόρο και τον απέστειλε σε νοσοκομείο, μολοντί εκείνος (ενάγων) πρόβαλε άρνηση με την αιτιολογία ότι «δεν είναι τίποτα». Περί την 04.20 ώρα ο ενάγων επανήλθε στο πλοίο συνοδευόμενος από δύο νοσοκόμους, οι οποίοι ανέφεραν στον πλοίαρχο ότι ο ενάγων, μετά την παροχή των πρώτων βοηθειών αρνήθηκε τη συρραφή της μεγάλης πληγής που υπήρχε στο αριστερό μέρος του προσώπου του. Κατόπιν τούτου ο πλοίαρχος κάλεσε τον πράκτορα του πλοίου, ο οποίος συνόδευσε και πάλιν τον ενάγοντα στο νοσοκομείο, όπου έγινε συρραφή της πληγής και ένεση αντιτετανικού ορού και ακολούθως τον επανέφερε στο πλοίο περί ώρα 11.30 της ίδιας μέρας. Επιπλέον χορηγήθηκε από τους γιατρούς που τον εξέτασαν φαρμακευτική αγωγή και συνεστήθη η παραμονή του εκτός υπηρεσίας για μια ημέρα (βλ. προσκομιζόμενο απόσπασμα ημερολογίου του πλοίου). Τη 12.00 ώρα της 14.4.1994 ο ενάγων ανέλαβε κανονικά υπηρεσία και στις 22.4.1994 του αφαιρέθηκαν τα ράμματα χωρίς να εμφανιστεί κανένα πρόβλημα. Έκτοτε και μέχρι τις 2.3.1995, οπότε λύθηκε η εργασιακή του σύμβαση, απασχολήθηκε και εκτέλεσε κανονικά τα καθήκοντά του χωρίς να προβάλλει παράπονα ή αιτήματα σχετικά με την υγεία του ή τις συνθήκες εργασίας στο πλοίο προς τον πλοίαρχο ή άλλο αρμόδιο αξιωματικό. Επειδή, όμως, κατά την παλιννόστησή του δήλωσε ότι αισθανόταν πόνο στο δεξιό αυτί, παραπέμφθηκε από τους εναγομένους για να πραγματοποιήσει όλες τις, κατά τους αρμόδιους ιατρούς, αναγκαίες εξετάσεις. Πράγματι στις 7.3.1995 εξετάστηκε από τον ιατρό Κ.Α., ο οποίος διέγνωσε ωτοσκλήρυνση δεξιά, και υπέστη ακτινολογικό έλεγχο, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε μόνο κάποιος βαθμός ελάττωσης του ύψους σώματος του Α6 σπονδύλου ΑΜΣΣ. Ακολούθησε όμως έλεγχος θωρακικής μοίρας σπονδυλικής στήλης profil χωρίς ακτινολογικά παθολογικά ευρήματα. Παρά ταύτα, επειδή ο ενάγων παρεπονείτο ότι αισθανόταν ιλίγγους, παραπέμφθηκε προς εξέταση σε ιατρό ΩΡΛ, από τον οποίο εξετάστηκε και υποβλήθηκε ακολούθως σε αξονική τομογραφία, διαπιστώθηκε δε ότι οι έσω ακουστικοί πόροι ήσαν φυσιολογικοί και ότι παρατηρείτο διόγκωση στο δεξιό ακουστικό κόλπο. Συνέστησε, περαιτέρω, ο ανωτέρω ιατρός νευροχειρουργική εξέταση και έλεγχο ακουστικών νεύρων με εξέταση προκλητών δυναμικών εγκεφαλικού στελέχους. Το διενεργηθέν ηλεκτροεγκεφαλογράφημα έδειξε «φυσιολογικό Άλφα – ΗΕΓ» χωρίς εστιακή ή επιληπτική δραστηριότητα και η γενόμενη μαγνητική τομογραφία του εγκεφάλου υπήρξε αρνητική, ως προς τον εντοπισμό παθολογικών ευρημάτων διαπιστώθηκε μόνον, παρεμπιπτόντως, κύστη από παρακράτηση στο σφηνοειδή κόλπο. Μετά τη διενέργεια των ανωτέρω εξετάσεων ο ενάγων εξετάζεται και πάλιν από ιατρό χειρουργό ειδικότητας ΩΡΛ, ο οποίος από τον ακτινολογικό έλεγχο διαπιστώνει πιθανή ωτοσκλήρυνση με συνυπάρχουσα νόσο Neuer, ενώ από τους λοιπούς ελέγχους δεν διαπίστωσε κάτι παθολογικό «από πλευράς ώτων», συνέστησε δε αγωγή (για την ωτοσκλήρυνση) και επανεξέταση (βλ. προσκομιζόμενες γνωματεύσεις ιατρών...).

Ακολούθως, ο ενάγων, εισάγεται στο Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών, όπου στις 9.6.1995 υποβάλλεται σε αναβολεκτομή λόγω ωτοσκληρύνσεως (βλ. την από 23.6.1995 βεβαίωση του νοσοκομείου αυτού) και του χορηγείται αναρρωτική άδεια ενός μηνός. Σημειούται ότι στην από 4.4.1996 (μεταγενέστερη) βεβαίωση του ιατρού Χ.Π., της Α' παθολογικής κλινικής του

ίδιου νοσοκομείου αναγράφεται ότι ο ενάγων «... νοσηλεύθηκε στην Α΄ Παθολογική Κλινική από 31.5.1995 έως 23.6.1995 και πάσχει από ωτοσκλήρυνση και νευροψυχιατρικές εκδηλώσεις», χωρίς να γίνεται λόγος για αναβολεκτομή. Στις 23.8.1995 ο ενάγων έλαβε νέα αναρρωτική άδεια δύο μηνών, «λόγω εμβοών και ασταθειας, οι οποίες δεν του επιτρέπουν να εργασθεί σε μηχανοστάσιο...», όπως γνωμάτευσε ο χορηγησας την άδεια δ/ντής της Ωτορινολαρυγγολογικής Κλινικής του Λαϊκού Νοσοκομείου Επ. Καθηγητής Γ.Γ., ο οποίος, επιπλέον, γνωμάτευσε ότι «ο ασθενής παρουσιάζει καταθλιπτικό σύνδρομο και χρήζει ψυχολογικής υποστήριξης» (βλ. την από 23.8.1995 γνωμάτευση του ανωτέρω ιατρού), ενώ την 1.9.1995 προσήλθε στο εξωτερικό ψυχιατρικό ιατρείο του νοσοκ. «Ο Ευαγγελισμός», και εξετάστηκε από τον ψυχίατρο Ι.Τ., ο οποίος γνωμάτευσε ότι ο ενάγων έπασχε από κατάθλιψη και συνέστησε συχνή παρακολούθηση υπό φαρμακευτική και ψυχοθεραπευτική αγωγή (βλ. την από 1.9.1995 γνωμάτευσή του). Ακολούθως η πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του ΙΚΑ (υπ/τος Καρδίτσας) με την υπ' αριθ. 9/2.11.1995 γνωμάτευσή της γνωμάτευσε ότι ο ενάγων ήταν απολύτως ανίκανος για την άσκηση του ναυτικού και οποιουδήποτε άλλου επαγγέλματος (ποσοστό αναπηρίας 67%), ενώ ο Επιμελητής Α΄ της ψυχιατρικής Κλινικής του Γεν. Νοσοκ. Καρδίτσας Χ.Α., ο οποίος εξέτασε τον ανωτέρω στις 3.4.1996 διαπίστωσε «κατάθλιψη, φοβίες (φόβος ταξιδιού, σε πολύ κόσμο, φόβος εμφράγματος μυοκαρδίου) αίσθημα επικείμενου θανάτου – πνιγμονής». Επίσης, ο νευρολόγος – ψυχίατρος Α.Σ., που εξέτασε τον ενάγοντα στις 4.4.1996, γνωμάτευσε ότι πάσχει «από αγχώδη και καταθλιπτική διαταραχή...». Τέλος ο διορισθείς με την αναφερθείσα παρεμπόδιση απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου πραγματογνώμων ψυχίατρος Κ.Ζ. αποφαινεται με την από 26.2.1999 έκθεσή του, ότι ο ενάγων παρουσίασε μείζονα καταθλιπτική διαταραχή από τον Απρίλιο 1994, στην οποία προστέθηκε από τον Ιανουάριο 1995 διαταραχή πανικού με αγοραφοβία, ότι πάσχει από χρόνια κατάθλιψη και ότι το συμβάν της 11/12.4.1994 «σε συνδυασμό με όσα επακολούθησαν» και περιγράφονται (υποτιθέμενα ως αληθή) στο υποβληθέν προς αυτόν (πραγματ/να) ερώτημα από το δικαστήριο, απετέλεσαν για τον ενάγοντα έντονα ψυχοπιεστικές καταστάσεις και, παράλληλα, ισχυρούς περιβαλλοντικούς και ψυχολογικούς παράγοντες για την εμφάνιση των συγκεκριμένων ψυχικών διαταραχών. Από όλα τα προηγουμένως εκτεθέντα και εκ των αποδείξεων προκύψαντα πραγματικά περιστατικά το δικαστήριο τούτο άγεται εις την κρίσιν ότι η φερομένη ως εκδηλωθείσα, οπωσδήποτε μετά την απόλυση του ενάγοντος, κατάθλιψη και οι διαταραχές πανικού δεν υπήρξαν απότοκοι του τραυματισμού του κατά το προαναφερθέν επεισόδιον και του , κατ' αυτό, τραυματισμού του ούτε γενικώς, της επί του πλοίου υπηρεσίας του, λόγω ειδικότερα, της κακής προς αυτόν συμπεριφοράς των αλλοδαπών μελών του πληρώματος και της επιδειχθείσης από τον πλοίαρχο αδιαφορίας, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, ώστε να συνιστούν ατύχημα κατά τη διάρκεια της εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 551/1915. εις τη διαμόρφωση αυτής της δικανικής πεποιθήσεως το δικαστήριο οδηγήθηκε, κυρίως εκ του ότι: α) ο ενάγων όχι μόνο δεν εξεδήλωσε συμπτώματα και ενδείξεις προβληματικής καταστάσεως υγείας, μετά τον τραυματισμό του, αλλά αντιθέτως, μικρή σημασία απέδωσε σ' αυτόν, αρνηθείς αρχικώς να μεταβεί για παροχή βοήθειας στο νοσοκομείο, όπως επέμενε ο πλοίαρχος (προς τον οποίο είπε ότι «δεν είναι τίποτα») και ακολούθως, να υποστεί συρραφή του τραύματος, τούτο δε ανάγκασε τον πλοίαρχο να τον αποστείλει και πάλιν στο νοσοκομείο με τη συνοδεία του πράκτορος του πλοίου, β) μετά την παρέλευση μίας μόνον ημέρας από την επιστροφή του στο πλοίο (από το νοσοκομείο) ανέλαβε κανονικά υπηρεσία, όπως είχαν συστήσει και οι περιθάλλαντες αυτόν ιατροί, χωρίς να διατυπώσει παράπονα ή να διαμαρτυρηθεί, γ) έκτοτε και μέχρι την απόλυσή του εκτελούσε πλήρως τα καθήκοντά του, χωρίς ποτέ να αναφέρει στον πλοίαρχο ή στον Α΄ μηχανικό ότι υπέφερε από καταθλιπτικά φαινόμενα και χωρίς, πάντως, να παρατηρηθούν από τους ανωτέρους του συμπτώματα προδίδοντα την ύπαρξη τέτοιων φαινομένων, δ) παρέτεινε την παραμονή του στο πλοίο μέχρι τη συμπλήρωση έτους, περίπου δηλαδή και πέραν του συνήθους για τους ναυτικούς ορίου των επτά έως οκτώ μηνών, ενώ, κατά λογικήν των πραγμάτων ακολουθίαν, εάν πράγματι η υγεία και η εν γένει ψυχολογική του κατάσταση είχαν επηρεαστεί κατά τον αναφερόμενο στην αγωγή και την έκθεση πραγματογνωμοσύνης τρόπο, όχι μόνο θα είχε, πολύ ενωρίτερον, σπεύσει να ζητήσει την αποναυτολόγησή του και την παραπομπή του σε αρμόδιους ιατρούς, αλλά θα είχε οπωσδήποτε επηρεαστεί και η εργασιακή του απόδοση, πράγμα που δεν

αποδείχθηκε. Πέραν τούτων δεν αποδείχθηκε ότι οι εκ των μελών του πληρώματος αλλοδαποί (Φιλιππινέζοι) παρενοχλούσαν και περιέπαιζαν αυτόν (έφτυναν το φαγητό του, του απαγόρευαν να παρακολουθήσει τηλεόραση κ.ά.), όπως αβασίμως ισχυρίζεται ο ενάγων και ότι τούτο συνετέλεσε στην εκδήλωση των καταθλιπτικών φαινομένων που περιγράφονται στην έκθεση πραγματογνωμοσύνης. Και είναι μιν αληθές ότι ο, κατά πρότασίν του, ενόρκως βεβαίωςας Δ.Κ., που ναυτολογήθηκε στο ίδιο πλοίο αργότερα και υπηρέτησε ως μαγειροθαλαμηπόλος από το Μάιο έως το Νοέμβριο 1994 αναφέρθηκε στην περιγραφείσα ανωτέρω συμπεριφορά των αλλοδαπών και στο ότι ο πλοίαρχος που ήταν γνώστης της όλης καταστάσεως, όχι μόνο δεν επέτρεψε στον ενάγοντα να σιτίζεται στην τραπεζαρία των (Ελλήνων) αξιωματικών του πλοίου αλλά και ουδεμία παρατήρηση έκανε στους αλλοδαπούς ναυτικούς, πλην όμως τα από αυτόν (Δ.Κ.) ενόρκως βεβαιωθέντα όχι μόνο δεν ενισχύονται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία (όπως λ.χ. αντίστοιχες εγγραφές των συμβάντων στο ημερολόγιο του πλοίου), αλλά, αντιθέτως, αναιρούνται τόσο από την ένορκη βεβαίωση του πλοίαρχου, ο οποίος βεβαίωσε ότι ουδέν απολύτως πρόβλημα είχε με τον ενάγοντα, ότι ούτε ο προϊστάμενος (του ενάγοντος) Α΄ μηχανικός, ούτε άλλος αξιωματικός ή μέλος του πληρώματος του ανέφερε οτιδήποτε σχετικό αλλά ούτε και ο ίδιος διαπίστωσε κάτι από αυτά που προβάλλει με την αγωγή του ο ενάγων, επιπλέον δε ούτε και ο τελευταίος εξέφρασε ποτέ κάποιο παράπονο, παραμένοντας μάλιστα στο πλοίο για διάστημα μεγαλύτερο του συνήθους, όσο και από τα όσα ενόρκως βεβαίωσε και ο αρχιμηχανικός Α.Μ., ο οποίος παρέμεινε είκοσι έξι ημέρες στο πλοίο και κατά το διάστημα αυτό διαπίστωσε τον εσωστρεφή χαρακτήρα του ενάγοντος και την τάση του να «ντύνεται σαν γαμπρός» και να αρέσκειται σε νυκτερινές διασκεδάσεις. Σημειούται και πάλιν ότι αν πράγματι είχαν λάβει χώραν τα περιγραφόμενα στην αγωγή και συνιστώντα εντελώς ακραία και ασυνήθιστη συμπεριφορά (και μάλιστα ομαδική) των αλλοδαπών μελών του πληρώματος προς τον ενάγοντα συνεχώς επί ένα περίπου έτος, θα είχαν οπωσδήποτε υποπέσει στην αντίληψη του πλοίαρχου ή άλλου αξιωματικού του πλοίου ή, το λογικότερον, θα είχε τουλάχιστον διαμαρτυρηθεί και μάλιστα κατ' επανάληψιν ο ενάγων προς τον πλοίαρχο. Κάτι τέτοιο, όμως, δεν αποδείχθηκε. Τέλος, διαφορετική ως προς τ' ανωτέρω κρίση δεν δικαιολογείται ούτε από τη διαταχθείσα και διενεργηθείσα πραγματογνωμοσύνη. Και τούτο όχι μόνο διότι ο πραγματογνώμων στηρίζεται, κατά το ιστορικό μέρος της πραγματογνωμοσύνης, αποκλειστικά σχεδόν στις εξιστορήσεις του ενάγοντος, αλλά, προεχόντως, διότι το συμπέρασμα ως προς το αίτιο εμφανίσεως των επικαλουμένων διαταραχών (καταθλίψεως – διαταραχής πανικού με αγοραφοβία) στηρίζει κατά κύριο λόγο «στο συμβάν της 11/12.4.1994 σε συνδυασμό με όσα επακολούθησαν...», δηλαδή στην επικαλούμενη ακραία συμπεριφορά των αλλοδαπών μελών του πληρώματος, η οποία όμως δεν αποδείχθηκε. Εξάλλου, ο πραγματογνώμων, για τη θεμελίωση του συμπεράσματος στο οποίο κατέληξε, κάνει λόγο για «ενδεχόμενη ύπαρξη και άλλων αιτιολογικών παραγόντων (γενετικών, βιολογικών)», η οποία δεν μπορεί να διερευνηθεί.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω εκτεθέντων, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με το να δεχθεί με την εκκαλούμενη απόφασή του, ότι «η παραπάνω ψυχική ασθένεια του ενάγοντος (κατάθλιψη και διαταραχή πανικού με αγοραφοβία), η οποία εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της ναυτολόγησής του στο παραπάνω πλοίο, λόγω του συμβάντος του προαναφερόμενου τραυματισμού του σε συνδυασμό με τη συμπεριφορά των μελών του κατωτέρου πληρώματος του πλοίου προς αυτόν, την οποία μάλιστα ο πλοίαρχος δεν μερίμνησε να αποτρέψει, αν και είχε ηθική και υπηρεσιακή υποχρέωση ως ομοεθνής του ενάγοντος...» συνιστά εργατικό ατύχημα κατ' άρθρον 1 του ν. 551/1915 και επιδικάσει, ακολούθως, σ' αυτόν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ιδίου νόμου αποζημίωση ύψους 5.985.9777 δραχμών, εσφαλμένως, κατά τούτο, τις αποδείξεις εκτίμησε, κατά παραδοχή ως βασίμων κατ' ουσίαν του έκτου, έβδομου, ένατου και δέκατου λόγων της εφέσεως (παρελκούςης, μετά ταύτα, της ερεύνης των λοιπών λόγων αυτής).

Μετά την παραδοχή των ανωτέρω λόγων της εφέσεως, πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση ως βάσιμη και από πλευράς ουσίας, απορριπτομένης, μετά ταύτα, ως αβάσιμης κατ' ουσίαν της αντεφέσεως, να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη απόφαση ως προς όλες της τις διατάξεις, δηλαδή και ως προς τις μη ανατρεπόμενες με την παραδοχή αντιστοίχων λόγων εφέσεως ή αντεφέσεως απορριπτικές (αιτημάτων της αγωγής) διατάξεις αυτής, για το ενιαίο της

εκτελέσεως, ακολούθως δε, αφού κρατηθεί και δικαστεί κατ' ουσίαν η αγωγή, να απορριφθεί αυτή ως ουσιαστικά αβάσιμη.